

PROGRAM

ZABEZPEČOVANIA ZIMNEJ ÚDRŽBY MESTSKÝCH KOMUNIKÁCIÍ

V Meste Šaštín-Stráže v rokoch 2023 - 2024

Vypracoval: **Vladimír Fiala – vedúci TÚ**
Predložil: **Vladimír Fiala – vedúci TÚ**
Dňa: **30. novembra 2023**

1. Úvodné ustanovenia

- a) Zimnou údržbou na mestských komunikáciách sa rozumie činnosť, ktorou správca mestských komunikácií Technické služby v rámci výkonu majetkovej správy (ďalej len správca) zmierňuje následky klimatických a poveternostných vplyvov zimného obdobia na komunikáciách a zabezpečuje ich zjazdnosť a schodnosť.
- b) Tento program bol spracovaný na podmienky mesta Šaštín-Stráže. Je určený pre riadenie a výkon zimnej údržby na mestských komunikáciách mesta Šaštín-Stráže (ďalej len MK), t.j. mestských ciest, chodníkov, parkovacích a spevnených plôch, mimo komunikácií, ktoré sú v správe VÚC Trnava.
- c) Ustanovenia tohto programu sa vzťahujú na správcu MK, ktorý vykonáva zimnú údržbu v meste Šaštín-Stráže.
- d) Cieľom zimnej údržby je, aby v reálnom čase s prihliadnutím na poveternostné podmienky, technické vybavenie a ľudské sily bola zaistená zjazdnosť a schodnosť MK.

2. Závady zjazdnosti a prejazdnosti MK spôsobené klimatickými, poveternostnými vplyvmi a ľuďmi

2.1 Za závady, ktoré je správca povinný odstraňovať sa považujú:

- a) Spadnuté stromy, kamene, poškodené dopravné značky a iné prekážky, ak sa na ne predpísaným spôsobom a včas upozorňuje (prenosné dopravné značenie).
- b) Neutlačená snehová vrstva, ak jej výška presahuje **5 cm** a tvorí prekážku pre motorové a nemotorové vozidlá.

2.2 Za závady, ktoré je správca povinný zmierňovať sa považujú:

- a) Šmyklavosť komunikácie spôsobená snehovou vrstvou (utlačenou snehovou vrstvou rozmočeného snehu) a pod.
- b) Šmyklavosť komunikácie spôsobená mrznúcim mrholením, mrznúcim dažďom alebo vytvorená v dôsledku iných klimatických pomerov.

Úsek zatarasený vozidlami, v ktorom zaparkované alebo uviaznuté vozidlá vytvárajú prekážky na verejnej komunikácii a ktoré nemôžu bezpečne obchádzať vozidlá vykonávajúce ZÚ, sa posudzuje ako **neprejazdný úsek**. Činnosti smerujúce k odstraňovaniu takýchto prekážok koordinuje a v rámci svojich možností zabezpečuje správca v spolupráci s políciou.

2.3 Za neprejazdný úsek sa považuje aj keď zaparkované autá na MK zúžia jazdný pruh:

- a) Pre sypač Zetor 8011 a Zetor Proxima s pluhom na menej ako **3,5 m**.
- b) Pre traktor s radlicou na menej ako **3 m**.
- c) Pre vozidlá M-26, Malotraktor s radlicou na menej ako **1,2 m**.

3. Dokumentáciu zimnej údržby tvorí:

- a) Mapa mestských komunikácií mesta v mierke 1 : 10 000.
- b) Denník zimnej údržby, vrátane hlásení o stave zjazdnosti MK a výkonoch zimnej údržby.
- c) Operačný plán zimnej údržby.

V prípade potreby nariaďuje primátor mesta Mgr. Jaroslav Suchánek, pohotovosť alebo výkon zimnej údržby v rámci všeobecnej zodpovednosti za funkčný stav komunikácií v Šaštíne- Stážach, ktoré boli správcovi zverené do správy aj mimo určený termín výkonu ZÚ (t.j. od 15.11.2018 do 15.03.2019).

4. Vedenie denníka zimnej údržby

Denník zimnej údržby vedie v pracovnej dobe vedúci Technického úseku, ktorý vykonáva funkciu **hlavného majstra ZÚ**, v mimopracovnej dobe službukonajúci zamestnanec vlastnej ochrany objektu v areáli Technických služieb, ul. Štúrova 1319.

Do denníka sa zaznamenávajú dôležité skutočnosti súvisiace s výkonom zimnej údržby. Za vedenie denníka a správnosť napísaných údajov zodpovedá vyššie uvedení zamestnanec TÚ, čo pri odovzdaní služby potvrdzujú svojim podpisom. Kontrolu vedenia denníka zimnej údržby vykonáva primátor mesta. Vykonalie kontroly vedenia denníka potvrdzuje zápisom do denníka.

Denník je administratívnym dokladom a majetkom správcu. Musí byť preto riadne evidovaný (evidenčné číslo), opatrený autentizačnými znakmi (pečiatkami) a podpismi a archivovaný v zmysle registratúrneho poriadku.

4.1 Základné údaje

- a) Prevzatie služby (podpisom).
- b) Deň, hodina nástupu do služby, meno a priezvisko zamestnanca.
- c) Zoznam techniky, ktorá je na výjazde.
- d) Zaznamenanie zmien v pohotovosti posádok, pri zmene pohotovosti každý piatok sa uvedie celá zmena, v ďalších dňoch sa píše „služi zmena určená dňa“, (dátum).

4.2 Ďalšie povinné údaje zapisované a zaznamenávané v časovom slede do denníka

- a) Dôležité skutočnosti, s ktorými sa zamestnanec oboznámil pri preberaní služby a ktoré nie sú zaznamenané v predchádzajúcom uzavretom zázname.

- b) Zmeny stavu počasia a zmeny stavu zjazdnosti komunikácií ak nedochádza ku zmenám počasia a k zmenám stavu zjazdnosti, zaznamenáva tieto údaje pravidelne **každé 2 hodiny**.
- c) Všetky prijaté informácie, pokyny a inštrukcie, ako aj informácie týkajúce sa zjazdnosti od užívateľov komunikácií a najmä orgánov Policajného zboru Slovenskej republiky, Hasičského a záchranného zboru, Rýchlej zdravotnej pomoci a ďalších.
- d) Vlastné pokyny a inštrukcie vydané pri riadení zimnej služby.
- e) Výsledky kontrol zjazdnosti.
- f) Poruchy mechanizmov a spôsob ich riadenia a odstránenia.
- g) Mimoriadne udalosti a nehody s uvedením času, miesta, zúčastnených osôb na šetrení a účastníkov nehody, prípadne svedkov a výsledok šetrenia.
- h) Výkony, ktoré nie sú zaznamenané v evidencii výkonov ako napr. odstraňovanie prekážok, odstraňovanie porúch na vozidlách, na značení a pod.
- i) Návrh ďalšieho postupu pre striedajúceho zamestnanca.

Denník sa uzatvára podpisom odovzdávajúceho a uvedením dátumu a času. Opravy záznamov v denníku možno vykonať len v dobe konania služby zamestnancom, ktorý denník vedie, alebo ktorý v tejto dobe vykonával do denníka ZÚ záznam o kontrole.

Oprava sa vykoná prečiarknutím a označením zmeny a vysvetlením na spodnom okraji listu, ktorú podpíše vedúci zimnej údržby po ukončení zmeny.

Iné opravy a dopisovanie do uzatvorenia záznamu je ZAKÁZANÉ!

5. Riadenie a výkon zimnej údržby

V riadnej pracovnej dobe v rozsahu vymedzených práv a povinností, riadenie zimnej údržby a informačnú službu zabezpečuje vedúci TÚ. V mimopracovnej dobe službu konajúci zamestnanci vlastnej ochrany objektu správcu v objekte Technického úseku, ul. Štúrova 1319 sú povinní v prípade nepriaznivého vývoja počasia alebo na podnet primátora mesta, MsP, OR PZ SR, OR HaZZ bezodkladne informovať vedúceho TÚ o tejto skutočnosti. Vedúci TÚ po zistení situácie rozhodne o potrebe výjazdu techniky ZÚ. Celý výkon zimnej údržby a spôsob údržby určí vedúci zimnej údržby podľa vzniknutej situácie, v zložitejších situáciách rozhodnutie koordinuje s primátorom mesta.

6. Technológia zimnej údržby

Technológia zimnej údržby na MK v Šaštíne-Strážach.

6.1 Na zabezpečovanie zjazdnosti komunikácií sa vykonáva:

- a) Odstraňovanie vzniknutých závejov pluhovaním.
- b) Zdrsňovanie poľadovice posypom inertným materiálom alebo zabránenie vzniku poľadovice aplikovaním solmagu (ekologická soľ) a drobného kameniva.
- c) Mechanické odstraňovanie snehových vrstiev pluhovaním.
- d) Odvoz snehu.
- e) Ručné odhŕňanie snehu a posýpanie inertným, príp. chemickým materiálom.

a) **Odstraňovanie vzniknutých závejov pluhovaním**

Na základe výsledkov priebežného monitoringu vzniku závejov je potrebné nasadiť pluhovaciu techniku (traktor s pluhom) a vznikajúce záveje priebežne pluhovať až do zmeny poveternostných podmienok.

b) **Zdrsňovanie poľadovice inertným materiálom a zmierňovanie poľadovice solmagom**

Poľadovica alebo utlačený sneh sa môže zdrsňovať posypom zdrsňujúcimi inertnými materiálmi, t. j. pieskom a kamennou drťou, prípadne zmierňovanie poľadovice solmagom. Chodníky, na ktorých sa vyskytuje poľadovica vrátane lávok a schodísk sa posypajú jemným materiálom, t.j. pieskom a solmagom. Obdobne sa postupuje v prípade autobusových zastávok. MK sa posypajú hrubším materiálom, kamennou drťou s frakciou **4 až 8 mm**. Materiál s väčšou zrnitosťou by mohol spôsobiť zranenie chodcov, prípadne poškodzovanie odstavených vozidiel.

Do čerstvo napadnutého a topiaceho sa snehu sa posyp inertnými materiálmi nevykonáva. Vykoná sa až po skončení sneženia a pluhovania alebo súbežne s ním za pluhom. Posyp inertným materiálom sa vykonáva na celú šírku prepluhovanej vozovky a vykonáva sa strojnými sypačmi (sypacie nadstavby pluhovacích vozidiel). Pluhovanie začína, keď snehová vrstva dosiahne min. 5 cm hrúbku, ak vedúci TÚ nerozhodne inak.

Zmierňovanie – odstraňovanie poľadovice sa vykonáva chemickým posypom – vodným roztokom SOLMAG S s drobným kamenivom.

Dávkovanie inertného materiálu :

- Priame úseky **70 až 100 g/m²**.
- Exponované úseky komunikácií (Dopravná ul.), križovatky, nájazdy, priecestí, stúpania a klesania MK **až do 300 g/m²**.
- Na zvlášť frekventovaných komunikáciách je možné dávky zvýšiť **až do 500 g/m²**, vyššie dávky však už nie sú účelné, nakoľko nezvyšujú drsnosť a adhéziu vozoviek.

Obdobne je dávkovanie posypového materiálu aj pri posype chodníkov.

Dávkovanie solmagu podľa potreby.

c) **Mechanické odstraňovanie snehu**

Odstraňovanie snehu sa vykonáva mechanicky pluhovaním (preorávaním). Vrstvy do **20 mm** sa neodstraňujú pluhovaním, ale vykoná sa zdrsenie inertným posypovým materiálom na dopravne dôležitých miestach (križovatky, zákruty, stúpania, klesania, autobusové zastávky a pod.).

Mechanizmy na odhŕňanie snehu sa nasadia, ak vrstva na komunikáciách **presiahne 40 mm**.

V prípade pretrvávania intenzívneho sneženia sa odstraňuje snehová vrstva opakovaným pluhovaním komunikácií. Na odstraňovanie snehu sa používajú snehové radlice s gumovými britmi osadené na sypacích vozidlách a snehové radlice za traktormi s oceľovými britmi. Posyp inertným materiálom sa vykoná až po skončení sneženia a po vykonaní pluhovania. Odstraňovanie snehu do **100 mm** z chodníkov sa vykonáva pluhovaním pomocou malotraktorov Starjet, Cap Cadet, ak vrstva snehu presiahne **100 mm** je nasadenie tejto mechanizácie neúčinné a je potrebné nasadiť na pluhovanie chodníkov traktory s vlečnou radlicou, pokiaľ to dopravná situácia a priestorové pomery umožňujú.

d) **Odvoz snehu**

Aplikuje sa najmä v centrálnej mestskej zóne a v priestore autobusových zastávok po vykonaní pluhovania a posypu MK a chodníkov. V prípade, ak nahrnuté valy snehu na MK zasahujú do prejazdnych pruhov vozovky na dopravne významných komunikáciách, vedúci TÚ rozhodne o možnosti odvozu snehu.

e) **Ručné odhŕňanie a posýpanie**

V prípade poľadovice a napadnutia snehu sa budú mestské chodníky, schody, lávky, autobusové zastávky, prechody pre chodcov, spomaľovacie retardéry a vpuste čistiť, odhŕňať a posýpať ručne, keď je mechanizácia neúčinná. Ručné odhŕňanie snehu budú zabezpečovať určení zamestnanci Technický služieb vo všetkých dňoch v čase od **07.00 hod.** do **15.00 hod.**

V pracovných dňoch (pondelok – piatok) a počas pracovnej doby, sú za tieto práce zodpovední riadiaci zamestnanci, tj. Vedúci TÚ.

V prípade akútnej potreby sa na ručnom odhŕňaní snehu budú zúčastňovať všetci zamestnanci TÚ, ktorí nemajú pracovnú pohotovosť alebo povinný odpočinok medzi pracovnými zmenami.

6.2 Posypový materiál

Posypovým materiálom na zabezpečenie ZÚ je určený inertný posypový materiál kamenivo frakcie 0 – 4 mm a 4 – 8 mm, piesok a ekologická soľ SOLMAG S. Solmag S sa použije najmä vo forme vodného roztoku (koncentrácia podľa stupňa mrazu) s roztrekom na drobné kamenivo. Posypové materiály sú skladované podľa možností – voľne ložené, sklad.

7. **Operačný plán zimnej údržby v sezóne 2023 – 2024**

Súčasťou Programu zabezpečovania zimnej údržby v meste Šaštín-Stráže je Operačný plán ZÚ. Tento obsahuje organizačno – technickú prípravu zimnej údržby ciest, vrátane úzko nadväzujúcich celospoločenských potrieb tak, aby vyhovujúca zjazdnosť mestských komunikácií bola udržiavaná i za veľmi sťažených podmienok zimného obdobia a aby v prípade kalamitnej situácie a živelných pohrôm bola obnovená v čo najkratšom čase a pri dodržaní zásad bezpečnosti práce a hospodárnosti.

7.1 Časové limity zásahov

Z personálnych i kapacitných dôvodov nie je možné zabezpečiť zjazdnosť všetkých vozoviek a chodníkov na rovnakej úrovni v krátkom časovom intervale. Preto sú komunikácie i chodníky rozdelené podľa poradia dôležitosti do troch kategórií dôležitosti. Pri zadeľovaní komunikácií do jednotlivých kategórií sa v prvom rade vychádza z pasportu MK a ďalej:

- a. z významu komunikácií podľa miestnych podmienok,
- b. z intenzity dopravy,
- c. z uprednostnenia trás MHD,
- d. z členitosti komunikácie,
- e. zo stupňa nebezpečnosti trás mestských komunikácií.

Rozdelenie MK do kategórií podľa stupňa dôležitosti:

1.kategória - hlavné komunikačné ťahy, komunikácie zaisťujúce hromadnú autobusovú dopravu, príjazd ku zdravotníckym zariadeniam a dopravno – nebezpečné miesta.

Mestská časť Šaštín: ulice Námestie oslobodenia, M. Nešpora, Slnecná, Zápotočná, Alej, Novoveská

Chodníky: Kľaštorné námestie, Námestie slobody, Štúrova

Mestská časť Stráže: ulice Školská, Pri štadióne, Na kopánke

Chodníky: Hviezdoslavova, M.R.Štefánika

2. kategória - menej frekventované komunikácie, medziblokové priestory, menej frekventované chodníky.

Mestská časť Šaštín: ulice- Do Gazárky, Jesenského, Nádražná, U Vulgana, Borová, Piesočná, J. Hollého, Pri bitúnku

Chodníky: J. Hollého, M.Nešpora, Slnecná, Alej

Mestská časť Stráže: ulice- Domky, Vříšky, Bernolákov rad, Čistonek, Pri štadióne,

Chodníky: Bernolákov rad, Na kopánke

3. kategória - chodníky v ostatnej zástavbe a v zástavbe rodinných domov

Mestská časť Šaštín: chodníky- Borová, Jána Kollára, Železničná

Stráže: chodníky- Školská

7.2 Povinnosti zamestnancov zodpovedajúcich za zjazdnosť komunikácií

7.2.1 Vedúci zimnej údržby, Vedúci TÚ

Okrem práv a povinností vyplývajúcich zo zákona o verejnej službe, pracovnej zmluvy a pracovnej náplne má vedúci ZÚ tieto práva a povinnosti:

- a) Zodpovedá za riadenie a výkon ZÚ v zmysle všeobecnej zodpovednosti a platných právnych predpisov.
- b) Vydáva pokyny pre hlavného majstra ZÚ a cez neho aj majstrom ZÚ jednotlivých úsekov.
- c) Vykonaáva kontrolnú činnosť ZÚ.
- d) Zvoláva operatívne porady, ktorých cieľom je vykonávať a rozdeliť úlohy pri odstraňovaní porúch mechanizmov a iných nedostatkov ZÚ zabezpečuje dodržiavanie zákona č. 462/2007 Z. z o organizácii pracovného času v doprave (povinný odpočinok zamestnancov v doprave).
- e) Pred vyhlásením zimnej pohotovosti je povinný oboznámiť všetkých zamestnancov vykonávajúcich prácu na zimnej údržbe MK o ich povinnostiach v zmysle Operačného plánu ZÚ.
- f) Zodpovedá za riadenie a výkon ZÚ v dobe výkonu svojej služby.
- g) Kontroluje stav a množstvo posypového materiálu a solanky, príp. týmto poverí pracovníka.

7.2.1 Vedúci TÚ, Vedúci zimnej údržby

Okrem práv a povinností vyplývajúcich z platných právnych predpisov ako aj pracovnej zmluvy a pracovnej náplne má vedúci ZÚ tieto práva a povinnosti:

- a) Podľa poveternostných a meteorologických predpovedí a hlásení počasia upresňovať rozsah a spôsob výkonu ZÚ a kontrolovať plnenie týchto opatrení.
- b) Koordinovať výkon ZÚ medzi jednotlivými úsekmi, podľa vývoja situácie nariaďovať presun zamestnancov a mechanizácie na úseky, kde je potrebný zásah a kontrolovať plnenie týchto nariadení.
- c) Spracovávať hlásenia o stave zjazdnosti a výkonoch ZÚ a odovzdávať ich primátorovi mesta .
- d) Informovať primátora mesta o kalamitných situáciách, spravidla v prípadoch potreby nasadenia ďalších voľných pracovníkov a techniky mimo pohotovosti. Riešiť spoločne vzniknuté zložité situácie a navrhovať možnosti riešenia.
- e) Zvolávať zamestnancov na poradu – podľa potreby.
- f) Sleduje vývoj poveternostnej situácie a počasia podľa správ RTVS a SHMÚ...
- g) Zodpovedá za riadenie a výkon ZÚ v dobe výkonu svojej služby.
- h) Zúčastňuje sa operatívnych porád u primátora mesta a plní služobné opatrenia.
- i) Metodicky pripravuje ZÚ.
- j) Spolupracuje a pripravuje podklady o ZÚ.
- k) Sleduje a kontroluje výkon ZÚ počas pracovnej doby, dodržiavanie technologických postupov, používanie posypového materiálu i časových limitov povinného odpočinku vodičov v zmysle zákona č. 462/2007 Z.

7.2.4 Určení zamestnanci v ZÚ:

Okrem práv a povinností vyplývajúcich zo zákona o verejnej službe, pracovnej zmluvy a pracovnej náplne majú určení zamestnanci v ZÚ tieto práva a povinnosti:

- a) Sú povinní rešpektovať pokyny vedúceho TÚ.
- b) Udržiavať mechanizmy ZÚ v stave plnej pohotovosti, t.j. pojazdné, funkčné a schopné vykonávať určené činnosti na pridelených úsekoch ZÚ (t.j. doplniť PHM, olej, posypový materiál, solanku).
- c) Pri striedaní zmien vodičov, je odovzdávajúci povinný informovať preberajúceho o technickom stave vozidla, techniky a stave zvereného úseku.
- d) Vydané príkazy na jazdu (denný výkaz jász) musia vodiči riadne a správne vypisovať a pravidelne (denne) odovzdávať vedúcemu TÚ.
- e) Nahlasovať vedúcemu TÚ poruchy alebo závady na mechanizmoch ZÚ.

- f) Mechanici v priebehu ZÚ musia kontrolovať spolu s vodičmi stav mechanizmov ZÚ a nahlasovať vedúcemu TÚ poruchy. Na tieto mechanizmy bude potrebné zabezpečiť náhradné diely alebo súčiastky na ich opravu podľa ich stáleho zadelenia.

8. Rozpis a rozdelenie úsekov ZÚ MK:

Motorové vozidlá zaradené do zimnej údržby:

Zetor 7011	SE- 288AC
Zetor Proxima	SE – 285 YG + Sypač samonakladací
Piagio	SE – 185 BZ
Malotraktor CUP CADET	
Malotraktor Starjet	
W. Caddy	SE 015 CE

d) Prechodné a záverečné ustanovenia

- Vydaním tohto programu sa **ruší** Program zabezpečovania zimnej údržby na mestských komunikáciách v Šaštíne Strážach, 22. novembra 2018.
- Tento program bude doručený nasledovným subjektom:
 - MsÚ, MsÚ- odbor životného prostredia
 - Okresné riaditeľstvo Policajného zboru SR v Senici
 - OR HaZZ Senica
- Doplňky, zmeny a úpravy tohto programu schvaľuje vedúci TÚ v súlade s Organizačným poriadkom.
- Účinnosť tohto programu začína dňom podpísania vedúcim Technického úseku.

V Šaštín-Stráže : 30.11.2023

.....
Vladimír Fiala
Vedúci technického úseku